

สำเนา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร.๐๔๓-๗๕๔๔๑๖ ต่อ ๑๗๕๗

ที่ ศธ ๐๕๓๐.๑(๙)/ว ๑๑๑

วันที่ 18 มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง เปิดรับสมัครทุนอุดหนุนโครงการบริการวิชาการแบบมุ่งเป้า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐

เรียน คณบดี/ผู้อำนวยการสถาบัน/หัวหน้าหลักสูตรทุกหลักสูตร

ด้วย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้มีนโยบายในการสนับสนุนทุนโครงการบริการวิชาการแบบมุ่งเป้า ภายใต้กรอบประเด็นที่กำหนดโดยโครงการจะต้องมีเป้าหมายของผลผลิตและผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม และมีตัวชี้วัดที่แสดงถึงการบรรลุเป้าหมายในระดับผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ทั้งเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ เวลา และต้นทุน ตลอดจนมีกลุ่มเป้าหมายชัดเจนที่จะนำผลผลิตจากงานวิจัยหรืองานบริการวิชาการไปใช้ประโยชน์ และมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากผลลัพธ์ที่ได้จากงานวิจัยหรืองานบริการวิชาการ

ดังนั้น กองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ จึงขอประชาสัมพันธ์การเปิดรับสมัครข้อเสนอโครงการ “โครงการบริการวิชาการแบบมุ่งเป้า” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ โดยกำหนดแนวปฏิบัติการขอรับทุนอุดหนุนโครงการเบื้องต้นดังนี้

1. หลักเกณฑ์การสมัครรับทุนตามประกาศมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรื่อง หลักเกณฑ์การสนับสนุนทุนโครงการบริการวิชาการแบบมุ่งเป้า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

2. จัดทำข้อเสนอโครงการเขียนตามแบบฟอร์ม จัดส่งมายังกองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ จำนวน ๕ ชุด ตามระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

- กรณี Area based ให้ดำเนินการจัดส่งข้อเสนอโครงการ ภายในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐
- กรณี Issue based ให้ดำเนินการจัดส่งข้อเสนอโครงการ ภายในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์การเปิดรับสมัครข้อเสนอโครงการฯ ให้บุคลากรในสังกัด/หน่วยงานท่านทราบโดยทั่วกัน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประยูกต์ ศรีวิไล)

รองอธิการบดีฝ่ายแผน และกิจการพิเศษ

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
เรื่อง หลักเกณฑ์การสนับสนุนทุนโครงการบริการวิชาการแบบมุ่งเป้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

.....

มหาวิทยาลัยในฐานะสถาบันการศึกษาที่มีพันธกิจบริการวิชาการ ที่ต้องเชื่อมโยงภารกิจดังกล่าวให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของชาติ และตอบสนองต่อแนวนโยบายในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัย โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีแนวนโยบายในการมุ่งเน้นให้เกิด “นวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม” และ “การสร้างชุมชนต้นแบบ” ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน มีการบูรณาการงานบริการวิชาการเข้ากับภารกิจด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งสามารถบูรณาการการดำเนินงานแบบข้ามศาสตร์/สาขาวิชา/คณะ ระหว่างสายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยมี Area based หรือ Issue based ที่ชัดเจน ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน สามารถทำให้อัตลักษณ์/เอกลักษณ์ของชุมชนมีความโดดเด่นเพื่อต่อยอดสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้เห็นผลเป็นรูปธรรมเพิ่มมากขึ้น มหาวิทยาลัยจึงขอประกาศหลักเกณฑ์การขอรับทุนอุดหนุนโครงการบริการวิชาการแบบมุ่งเป้าประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อเปิดโอกาสให้คณะ/หน่วยงาน/หลักสูตรที่สนใจได้มีโอกาสในการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการให้บริการวิชาการและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยมีหลักเกณฑ์ในการสนับสนุนทุนและกรอบการบริการวิชาการแบบมุ่งเป้า ดังนี้

๑. กรอบประเด็นการบริการวิชาการ

๑.๑ พื้นที่ Area based ที่สนใจดำเนินงาน

- อบต.เหล่าดอกไม้ อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม
  - การแก้ปัญหาผู้สูงอายุ
  - การพัฒนาแหล่งเรียนรู้โคกข่าว
  - การส่งเสริมด้านพลังงานทดแทน

๑.๒ พื้นที่ Area based ที่สนใจดำเนินงาน

- อบต.ดอนกลาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
  - การแก้ไขปัญหาขยะในชุมชน/การบริหารจัดการขยะ/การกำจัดขยะ
- อบต.นาฎ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
  - การกำจัดขยะอันตราย
- สภาองค์กรชุมชน ตำบลวังไชย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
  - การแก้ไขปัญหาขยะในชุมชน
- สภาองค์กรชุมชน ตำบลหนองคูขาด อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
  - การคัดเลือกข้าวอินทรีย์พันธุ์ดี เพื่อการตลาด

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อสร้างชุมชนต้นแบบที่สามารถพึ่งพาตนเองได้
- ๒.๒ เพื่อสนับสนุนให้เกิดองค์กร/ ชุมชนแห่งการเรียนรู้และพัฒนาไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง
- ๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการทำงานเชิงวิชาการร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน

๓. แนวทางและขอบเขตการสนับสนุน

มหาวิทยาลัยจะสนับสนุนงานบริการวิชาการแบบมุ่งเป้า ภายใต้กรอบประเด็นที่กำหนดโดยโครงการจะต้องมีกระบวนการและผลลัพธ์โครงการ ดังนี้

๓.๑ เป็นโครงการที่มีการบูรณาการงานบริการวิชาการเข้ากับภารกิจด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งมีการบูรณาการการดำเนินงานแบบข้ามศาสตร์/สาขาวิชา/คณะ เช่น บูรณาการระหว่างสายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

๓.๒ เป็นโครงการที่มีเป้าหมายของผลผลิตและผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม ก่อเกิดผลงานผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน หรือแสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของ Area based นั้นๆ หรือได้ข้อมูลผลิตภัณฑ์/นวัตกรรม/ภูมิปัญญาที่สามารถส่งเสริมให้เป็นเอกลักษณ์ หรือสามารถส่งเสริมให้มีความโดดเด่นได้

๓.๓ เป็นโครงการที่สามารถต่อยอดสู่งานวิจัย/นวัตกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่ม โดยมหาวิทยาลัยจะให้ความสำคัญในด้านการใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ เชิงสังคม และชุมชนเป็นหลัก โดยมีตัวชี้วัดที่แสดงถึงการบรรลุเป้าหมายในระดับผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในด้านความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ทั้งเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ เวลา และต้นทุน ตลอดจนมีกลุ่มเป้าหมายชัดเจนที่จะนำผลผลิตจากงานวิจัยหรืองานบริการวิชาการไปใช้ประโยชน์ และมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากผลลัพธ์ที่ได้จากงานวิจัยหรืองานบริการวิชาการ

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยจะพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเป็นรายปี แต่สำหรับโครงการที่มีระยะเวลาดำเนินการมากกว่า ๑ ปี จะพิจารณาถึงผลสำเร็จในปีที่ได้รับทุนก่อนที่จะให้การสนับสนุนในปีถัดไป

๔. เงื่อนไขการสนับสนุน

๔.๑) การจัดสรรทุนจะพิจารณาตามเกณฑ์การจัดสรรทุนโดยแบ่งตามกลุ่ม ดังต่อไปนี้

กลุ่ม A กรณี Area based : ต้องเป็นโครงการที่มีการบูรณาการข้ามคณะ/หน่วยงาน หรือหลักสูตร/สาขาวิชา และมีรูปแบบการบูรณาการการดำเนินงาน แบบ ๔ ใน ๑ หรือ ๓ ใน ๑ สามารถก่อให้เกิดนวัตกรรมสนับสนุนวงเงินไม่เกิน 500,000 บาท (โดยทั้งนี้หากเป็นโครงการย่อยภายใต้ชุดโครงการใหญ่ สนับสนุนวงเงินไม่เกิน 200,000 บาท หรือตามความเหมาะสม)

กลุ่ม B กรณี Issue based : ต้องเป็นโครงการที่มีการบูรณาการข้ามหลักสูตร/สาขาวิชา ไม่น้อยกว่า ๓ หลักสูตร/สาขาวิชา และมีรูปแบบการบูรณาการการดำเนินงาน แบบ ๔ ใน ๑ หรือ ๓ ใน ๑ สามารถก่อให้เกิดนวัตกรรมสนับสนุนวงเงินไม่เกิน 100,000 บาท

หมายเหตุ : กรณีที่มหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าบางโครงการที่เสนอนั้นสอดคล้องต่อนโยบายและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย อาจพิจารณาให้ดำเนินการเพิ่มเติมในเนื้อหาและงบประมาณเป็นกรณีไป

๔.๒) คณะ/หน่วยงาน หรือชุมชน/องค์กร/หน่วยงานอื่นๆ ในชุมชน สามารถสมทบงบประมาณการดำเนินงานโครงการแบบมีส่วนร่วมได้ (มหาวิทยาลัย ๘๐% : คณะ/ชุมชน ๒๐% หรือตามความเหมาะสมขึ้นกับดุลพินิจของคณะ/หน่วยงาน โดยทั้งนี้ให้ระบุในข้อเสนอโครงการ/รายงานต่อมหาวิทยาลัยรับทราบด้วย)

๔.๓) การเบิกจ่ายงบประมาณโครงการให้เบิกจ่ายตามกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงตามแผนการดำเนินงานที่ตั้งไว้ โดยการเบิกจ่ายงบประมาณต้องแล้วเสร็จ ภายในเดือนสิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๐ ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณโครงการอยู่ใน "หมวดรายจ่ายอื่น" จึงไม่สามารถขอเงินไว้เบิกเหลือในปีได้

๕. เงื่อนไขการเสนอข้อเสนอโครงการ

ข้อเสนอโครงการต้องมีลักษณะครบถ้วนทุกข้อ ดังต่อไปนี้

๕.๑ งบประมาณที่เสนอขอต้องมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง และแนวทางปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และเหมาะสมกับการดำเนินงานโครงการ

๕.๒ จักต้องเข้าร่วมนำเสนอผลการดำเนินงาน เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือเวทีนำเสนอผลงานในงานประชุมวิชาการ หรือเวทีเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๕.๓ ข้อเสนอโครงการหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของข้อเสนอโครงการนี้ ต้องไม่อยู่ในข้อเสนอโครงการที่ได้รับทุนอุดหนุนการบริการวิชาการจากแหล่งทุนอื่น

กรณีมีการต่อยอดจากงานเดิม ต้องแสดงขอบเขตการดำเนินงานระหว่างงานเดิมและงานใหม่และต้องมีหนังสือยินยอมจากหน่วยงานเจ้าของผลงานเดิมให้นักวิจัยนำทรัพย์สินทางปัญญาจากการวิจัยมาดำเนินการพัฒนาต่อยอด หากตรวจพบว่าข้อเสนอโครงการดังกล่าวได้รับทุนซ้ำซ้อนหรือมีการดำเนินการบริการวิชาการมาแล้ว มหาวิทยาลัยขอสงวนสิทธิในการยกเลิกการสนับสนุนทุน และเรียกเงินทุนคืน

๕.๔ กรณีโครงการที่เป็นการดำเนินงานในลักษณะการบริการวิชาการร่วม (Co-funding) ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้าง จากหน่วยงานอื่น ให้แสดงรายละเอียดการสนับสนุนดังกล่าวโดยระบุงบประมาณในแต่ละรายการในข้อเสนอโครงการ พร้อมทั้งแสดงหนังสือรับรองจากหน่วยงานนั้นๆ

๕.๕ โครงการต้องมีระยะเวลาการดำเนินงานให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๐

๖. คุณสมบัติผู้ขอรับทุน

๖.๑ คณะที่มดำเนินการโครงการจักต้องมีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดีในวิทยาการด้านใดด้านหนึ่งเกี่ยวกับประเด็นที่จะดำเนินการในข้อเสนอโครงการที่ขอรับทุน มีศักยภาพ ความพร้อมด้านวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการดำเนินงานที่จะดำเนินงานได้สำเร็จ

๖.๒ ผู้รับผิดชอบหลักโครงการเป็นบุคคลที่ไม่ติดค้างการดำเนินงานโครงการวิจัย โครงการบริการวิชาการ หรือโครงการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙

๖.๓ ผู้รับผิดชอบหลักโครงการไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างการลาศึกษาต่อ หรืออยู่ระหว่างการไปราชการระยะยาว ตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไป และสามารถปฏิบัติงานและควบคุมโครงการได้ตลอดระยะเวลาที่ได้รับทุนรวมทั้งสามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ

๖.๔ ทั้งนี้กรณีอยู่นอกเหนือจากคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการที่ มหาวิทยาลัยกำหนด

๗. การจัดส่งและพิจารณาข้อเสนอโครงการ

๗.๑ จัดทำข้อเสนอโครงการตามแบบ *มมส-งานบริการวิชาการแบบมุ่งเป้า-๒๕๖๐* จำนวน ๕ ชุด โดยสามารถดาวน์โหลดประกาศรับข้อเสนอโครงการและแบบฟอร์ม ได้ที่ www.research.msu.ac.th และจัดส่งมายังกองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ ตามระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

- กรณี Area based ให้ดำเนินการจัดส่งข้อเสนอโครงการ ภายในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐
- กรณี Issue based ให้ดำเนินการจัดส่งข้อเสนอโครงการ ภายในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐

๗.๒ พิจารณาข้อเสนอโครงการตามแนวทางที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเป็นคณะผู้ตรวจสอบทางวิชาการ ทั้งนี้หากมีข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้รับผิดชอบโครงการจะต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะอย่างเคร่งครัด แล้วจัดส่งข้อเสนอโครงการฉบับแก้ไขสมบูรณ์ ส่งกลับมายังกองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ ตามระยะเวลาที่กำหนดให้

๘. ข้อกำหนดอื่น ๆ

- ๘.๑) ให้ผู้รับทุนดำเนินการตามเงื่อนไขที่ปรากฏในสัญญาการรับทุนอย่างเคร่งครัด
- ๘.๒) การเผยแพร่ผลงานของโครงการ ทั้งรายงานฉบับสมบูรณ์หรือการเผยแพร่ในลักษณะอื่น ขอให้ระบุในกิตติกรรมประกาศหรือที่หนึ่งที่ได้ในการจัดพิมพ์ตามความเหมาะสมด้วยว่า "ได้รับทุนอุดหนุนการบริการวิชาการแบบมุ่งเป้า ประจำปี ๒๕๖๐ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม"
- ๘.๓) ผู้ได้รับทุนจะต้องร่วมนำเสนอผลการดำเนินงานในเวทีนำเสนอผลงานที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น
- ๘.๔) มหาวิทยาลัยฯ ขอสงวนไว้ซึ่งสิทธิ์ในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากโครงการที่ใช้เงินทุนตามประกาศฯ นี้
- ๘.๕) แนวปฏิบัติอื่นๆ ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในประกาศทุนฉบับนี้ ให้ถือปฏิบัติตามประกาศของมหาวิทยาลัยที่อาจมีการประกาศเพิ่มเติมในภายหลัง
- ๘.๖) ผู้รับทุนจักต้องจัดทำความเชิงวิชาการและ/หรือบทความเชิงข่าว เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน ชุมชน สังคม ในวงกว้างต่อไป
- ๘.๗) รับทุนจักต้องเข้าร่วมนำเสนอผลการดำเนินงาน หากแหล่งทุนประสงค์และแจ้งให้เข้าร่วมนำเสนอในเวทีนำเสนอหรือการประชุมวิชาการที่แหล่งทุนจัดขึ้น

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน สำหรับผู้ที่สนใจสามารถเปิดดูรายละเอียดประกาศหลักเกณฑ์การให้ทุนฯ ได้ที่ www.research.msu.ac.th หรือหากสงสัยสามารถสอบถามได้ที่ กองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ หรือทางโทรศัพท์/โทรสาร ๐-๔๓๗๕-๔๔๑๖ โทรศัพท์ภายใน ๑๗๕๗

ประกาศ ณ วันที่

มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประยูทธ์ ศรีวิไล)

รองอธิการบดีฝ่ายแผนและกิจการพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โจทย์ประเด็นปัญหาและความต้องการของชุมชนหรือองค์การเป้าหมาย
ที่มหาวิทยาลัยมหาสารคามจะให้ความช่วยเหลือ ในปี 2560

1. โจทย์ประเด็นปัญหาและความต้องการ ของ อบต.เหล่าดอกไม้ อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม

ทุนสังคม

- เป็นชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง
- เป็นชุมชนต้นแบบการกำจัดขยะ
- ในพื้นที่มี 3 โรงเรียน / 4 ศูนย์เด็กเล็ก
- มีพื้นที่ป่าชุมชน 5,780 ไร่
- มีกลุ่มอาชีพในชุมชน 23 กลุ่ม
- ได้รับการสนับสนุนงานบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัย (ด้านอนุรักษ์ป่า) สภાયักแพงฯ (ด้านการเกษตร) และ ปตท. (ด้านสุขภาพ)

ปัญหาของชุมชน

- เป็นตำบลที่มีความแห้งแล้งที่สุดในจังหวัดมหาสารคาม
- จำนวนผู้สูงอายุ 1 ใน 5 ของประชากรทั้งหมด
- ปัญหายาเสพติดของเยาวชนในชุมชน
- ยังมีรถพุ่มพวงในชุมชน

ประเด็นที่อยากให้มหาวิทยาลัยเข้าไปช่วยเหลือ

- การแก้ปัญหาผู้สูงอายุ/การดูแลผู้สูงอายุ
- การพัฒนาแหล่งเรียนรู้โคกข้าว
- การแก้ปัญหายาเสพติดในชุมชน
- การทำก๊าซชีวภาพจากขยะอินทรีย์
- การพัฒนากลุ่มอาชีพเลี้ยงไหม (กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหม บ้านเหล่าดอกไม้)

นโยบายและประเด็นการแก้ปัญหาที่มหาวิทยาลัยจะให้ความช่วยเหลือ

1) ผู้สูงอายุ/การดูแลผู้สูงอายุ

- สิ่งที่ อบต. มีการสนับสนุนอยู่แล้ว
  - ภายใน อบต. มีอาคารโรงเรียนผู้สูงอายุ มีกิจกรรมร่วมกันทุกวันศุกร์ และมีกิจกรรมที่ให้ผู้สูงอายุไปถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเด็กภายในศูนย์เด็กเล็ก
  - อบต. มีงบประมาณสนับสนุน 70,000 บาท/ปี
  - เคยมาศึกษาดูงานที่ รร.ผู้สูงอายุบ้านท่าขอนยาง
  - มีอาสาสมัครเพื่อดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 46 คน เพื่อดูแลผู้สูงอายุ 9 หมู่บ้าน
- เป้าหมายที่ชุมชนอยากให้เกิดผล
  - ต้องการจัดตั้งให้เกิดโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยไม่เน้นรายวิชาที่เป็นวิชาการมากเกินไป
  - ต้องการให้ผู้สูงอายุมีอาชีพเสริมที่สามารถก่อเกิดรายได้
  - ต้องการให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง

2) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้โคกข้าว

- สิ่งที่ อบต. มีการสนับสนุนอยู่แล้ว
  - ได้รับการสนับสนุนการดำเนินงาน จาก ปตท. 40,000 บาท/ปี
  - ใช้งบประมาณ อบต. จัดชุมชนดูแลป่า ตำบลละ 2 คน
  - มีครัวเรือนต้นแบบ (ปลูกอยู่ปลูกกิน ลดการพึ่งพิงและทำลายป่า) และมีการศึกษาดูงานเรื่องต่างๆ เช่น การปลูกผักหวาน
  - มีการจัดกิจกรรม/โครงการอบรมอย่างสม่ำเสมอ เช่น อบรมเยาวชนรักษ์ป่า การทำแนวกันป้องกันไฟป่า ฯลฯ
- เป้าหมายที่ชุมชนอยากให้เกิดผล
  - ส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
  - มีมีคคุณค่าในในพื้นที่

3) การทำก๊าซชีวภาพจากขยะอินทรีย์

- สิ่งที่ อบต. มีการสนับสนุนอยู่แล้ว
  - เป็นชุมชนต้นแบบการจัดการขยะ
  - ได้รับการสนับสนุนจากคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ (ทุนสนับสนุนของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ) ในการจัดทำบ่อก๊าซชีวภาพ ภายในชุมชน และ อบต.
  - อบต. มีงบประมาณสนับสนุน 50,000 บาท/ปี
- เป้าหมายที่ชุมชนอยากให้เกิดผล
  - การส่งเสริมด้านพลังงานทดแทน

2. โจทย์ประเด็นปัญหาและความต้องการ ของ อบต.ตอนกลาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม

ทุนสังคม

- ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร
- มีอ่างเก็บน้ำ แต่พื้นที่รอบนอกได้รับประโยชน์มากกว่า (เป็นต้นน้ำแต่ปลายทางน้ำได้ประโยชน์)
- มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ ในชุมชน
- มีกองทุนสวัสดิการชุมชน (มีเงินหมุนเวียน 1,000,000 บาท)
- มีสมาคมประชาชนกิจชุมชน
- มีกองทุนตลาด

ปัญหา

- ประชากรในชุมชนส่วนใหญ่มีหนี้สิน 50%
- สภาพเศรษฐกิจไม่ดี
- ขาดไฟฟ้าเพื่อการเกษตร
- ขาดถนนเพื่อขนถ่ายสินค้าการเกษตร
- ขาดน้ำเพื่อการเกษตร
- ขาดรถขนขยะชุมชน

ประเด็นที่อยากให้มหาวิทยาลัยเข้าไปช่วยเหลือ

- องค์ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับงานช่าง (การจัดบูรณาการการจัดสร้างสะพาน/ฝายกั้นน้ำ) (โดย อบต.ออกงบประมาณ และมหาลัยฯ ออกแบบโครงสร้าง)

- การแก้ไขปัญหาดิน/พัฒนาคุณภาพดิน เพื่อเพิ่มผลผลิตพืชไร่
- องค์ความรู้ด้านศิลปะการแสดงให้กับเด็กในศูนย์เด็กเล็ก
- การออกแบบเครื่องจักรกลทางการเกษตร เช่น เครื่องสีข้าวขนาดเล็ก
- นโยบายและประเด็นการแก้ปัญหาที่มหาวิทยาลัยจะให้ความช่วยเหลือ
- การแก้ไขปัญหาดิน/พัฒนาคุณภาพดิน เพื่อเพิ่มผลผลิตพืชไร่

3. โจทย์ประเด็นปัญหาและความต้องการ ของ อบต.นาฏ อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม
ทุนสังคม

- ประชากรประกอบอาชีพหลักทำนา ทำสวน ทำไร่
- มีกลุ่มทอผ้าไหม 3-4 หมู่บ้าน
- มีการเจียรไนพลอย 7 หมู่บ้าน
- มีการทำทองเหลือง 6 หมู่บ้าน
- มีชนเผ่าส่วย 2 หมู่บ้าน
- มีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ รพ.ยางสีสุราช และ รพ.สต. 2 แห่ง

ปัญหา

- มีบ่อทิ้งขยะ (แบบโกลบ) ให้แต่ละหมู่บ้าน แต่ยังไม่ได้มาตรฐาน
- ปัญหารั่วซึมจากทองเหลือง การย้อมผ้า
- ปัญหาการเกิดโรคจากการประกอบอาชีพ

ประเด็นที่อยากให้มหาวิทยาลัยเข้าไปช่วยเหลือ

- การบริหารจัดการขยะ
- การกำจัดขยะอันตราย

นโยบายและประเด็นการแก้ปัญหาที่มหาวิทยาลัยจะให้ความช่วยเหลือ

- การกำจัดขยะอันตราย

4. โจทย์ประเด็นปัญหาและความต้องการ ของสภาองค์กรชุมชน ตำบลวังไชย อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
ทุนสังคม

- ประกอบอาชีพทำนา ทำไร่อ้อย

ปัญหา

- ไม่มีกลุ่มอาชีพในชุมชนที่ยั่งยืน
- จำนวนผู้สูงอายุในชุมชนมีจำนวนมาก
- ปัญหาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ค่าแรงสูง
- ไม่มีแหล่งเก็บขยะในชุมชน
- การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกไม่มีความต่อเนื่อง

ประเด็นที่อยากให้มหาวิทยาลัยเข้าไปช่วยเหลือ

- การบริหารจัดการชุมชน/การลงแขกเกี่ยวข้าว (เรือพื้นวัฒนธรรมชุมชน)
- การปลูกป่า/การพัฒนาแหล่งน้ำ/การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- การแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน (เยาวชน)
- การแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน (ปลูกฝังค่านิยมใหม่/ปรับพฤติกรรมรวมทั้งขยะ)

- การพัฒนาทักษะเด่นจำ/การรื้อฟื้นศิลปะการฟ้อนรำอันยุค
นโยบายและประเด็นการแก้ปัญหาที่มหาวิทยาลัยจะให้ความช่วยเหลือ
- การแก้ไขปัญหาขยะในชุมชน

5. โจทย์ประเด็นปัญหาและความต้องการ ของสภาองค์กรชุมชน ตำบลหนองคูขาด อ.บรบือ จ.มหาสารคาม

ทุนสังคม

- ประกอบอาชีพทำนา ไร่ อ้อย ไร่มันสำปะหลัง
- มีกลุ่มอาชีพหลากหลาย เช่น กลุ่มทอผ้าไหม ผ้าฝ้าย (ทอผ้าฝ้ายสำเร็จ) ทำขนม
- มีสวัสดิการจัดการภายในกลุ่ม
- ความสามารถบริหารจัดการกลุ่ม เช่น สหกรณ์เครดิตยูเนียน

ปัญหา

- ขาดการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ
- การมีส่วนร่วมเสถียร
- มีการสนับสนุนให้เกิดแปลงสาธิตข้าวพันธุ์ดี แต่ยังไม่ได้ผลมากนัก

ประเด็นที่อยากให้มหาวิทยาลัยเข้าไปช่วยเหลือ

- ส่งเสริมข้าวพันธุ์ดี นาอินทรีย์
- การบริหารจัดการขยะแบบครบวงจร

นโยบายและประเด็นการแก้ปัญหาที่มหาวิทยาลัยจะให้ความช่วยเหลือ

- การคัดเลือกข้าวอินทรีย์พันธุ์ดี เพื่อการตลาด